

Det Internationale Sekretariat

Christiansborg
DK-1240 København K
Tlf. +45 33 37 55 00
Fax +45 33 32 85 36
www.ft.dk
ft@ft.dk

Udkast til udtalelse fra Europaudvalget om Kommissionens grønbog om europæiske borgerinitiativer

Europaudvalget besluttede på sit møde den 20. november 2009 at afgive høringssvar på Kommissionens grønbog om europæiske borgerinitiativer (KOM (2009) 0622).

Mindretalsudtalelse fra S, SF og RV:

Et mindretal bestående af Socialdemokratiet (S), Socialistisk Folkeparti (SF) og Det Radikale Venstre (RV) har udtalt følgende:

Partierne S, SF og RV hilser det nye borgerinitiativ i Lissabon-traktaten velkomment. Det er et initiativ som flest mulige borgere skal kunne anvende på en nem og effektiv måde. Derfor støtter partierne følgende indstillinger til form og procedurer for borgerinitiativet:

- En fjerdedel af det samlede antal medlemslande skal udgøre "et betydeligt antal medlemslande", som krævet i henhold til traktaten.
- Underskrifterne skal være fra mindst 0,1 pct. af et medlemslands borgere for at tælle som et af den fjerdedel af lande, der skal repræsentere et initiativ.
- Minimumsalderen for at støtte et europæisk borgerinitiativ bør følge valgretsaldere i forbindelse med valg til Europa-Parlamentet i det enkelte medlemsland.
- Der bør på EU-plan være en række fælles proceduremæssige krav til indsamling af underskrifter og til medlemslandenes myndigheders kontrol og attestering af gyldighed af underskrifterne. Men det skal være nemt og let tilgængeligt for alle borgere at støtte et initiativ ligegyldigt i hvilket land, de har bopæl.
- Borgere skal selvfølgelig have mulighed for at tilkendegive deres støtte til et initiativ over internettet. Der må så opstilles nogle klare regler for, hvordan det kan kontrolleres, men det må ikke blive unødigt besværligt for borgerne at støtte et borgerinitiativ.
- Fristen for indsamlinger skal være på minimum 2 år.

21. december 2009

Ref. 09-001010-1

Kontakt

Dir. tlf. +45 Skriv nr. og tryk F11

- Det er en god ide med obligatorisk registrering af alle initiativer på en særlig hjemmeside, som EU-Kommissionen stiller til rådighed. Således kan man også undgå flere ens initiativer.
- Der bør være en standardformular tilgængelig på den særlige hjemmeside samt en lettilgængelig vejledning, så det bliver nemt at udfylde formål, genstandsfelt og begrundelse for initiativet, og så Kommissionen efterfølgende kan handle på baggrund af det.
- Alle initiativtagere skal anføre basale oplysninger om aktører og finansiering.
- Det lyder rimeligt med en frist på seks måneder for Kommissionens behandling af forslag.
- Der skal opstilles nogle meget snævre regler for, hvornår Kommissionen kan tillade sig at afvise et forslag.

Mindretalsudtalelse fra V og K:

Et mindretal bestående af Venstre (V), Konservative (KF) har udtalt følgende:

Borgerinitiativet er et af flere tiltag i Lissabontraktaten, som skal være med til at gøre EU mere demokratisk og vil være med til at styrke borgernes og det organiserede civilsamfunds involvering i udformningen af EU's politik.

Venstre og de Konservative støtter derfor op om det nye borgerinitiativ.

Vedr.:

Det antal medlemsstater, borgerne som minimum skal komme fra

V og K mener, at en tredjedel af medlemsstaterne er tilstrækkeligt, med henvisning til bl.a. den tærskel der er brugt i bestemmelserne om "forstærket samarbejde", hvor mindst 9 medlemsstater skal deltage. En tredjedel er også brugt som tærskel for det antal af nationale parlamenter, der kræves i forbindelse med anvendelse af nærhedsprincippet.

Minimum af underskrifter fra hver medlemsstat

V og K mener, at det er rimeligt at fastsætte en tærskel i form af en andel af befolkningen i hver medlemsstat, så man undgår rent nationale dagsordener. Unionens befolkning er på nuværende tidspunkt lige under 500 millioner borgere. En million ud af 500 millioner udgør således 0,2 % af unionens befolkning. Det vil sige at 0,2 % af befolkningen i den enkelte medlemsstat kan anses for det minimum af borgere, der kræves for den pågældende stat.

Krav til borgere for at kunne støtte et borgerinitiativ – minimumsalder

V og K mener, at det er korrekt at fastsætte en minimumsalder på 18 år til støtte til et initiativ. Det er således i overensstemmelse med valgretsaldere i alle medlemsstater, undtagen Østrig.

Krav til indsamling og kontrol af underskrifter og attestering af deres gyldighed

V og K mener, at det er rimeligt, at der bliver fastlagt en række grundlæggende bestemmelser på EU-niveau, således at der ikke kan snydes med underskrifterne. For at undgå unødigt bureaukrati støtter Venstre dog en minimums-harmonisering, hvor forordningen fastsætter de grundlæggende bestemmelser og mindstekrav, mens medlemsstaterne gives ansvaret for de detaljerede regler. Det vil give medlemsstaterne en vis fleksibilitet og samtidigt være med til at sikre fælles træk i proceduren overalt i EU.

Fristen for indsamling af underskrifter

V og K støtter, at der fastsættes en frist på et år for det europæiske borgerinitiativ. Det vil være med til at sikre, at et givent initiativ stadig er aktuelt. Samtidigt er det rimeligt, at perioden er tilstrækkelig lang, så der tages højde for, at der kan føres en kampagne i hele den Europæiske Union.

Registrering af foreslåede initiativer

V og K mener, at det er nødvendigt med en form for registrering af de foreslåede initiativer, inden indsamling af underskrifter påbegynder. Venstre støtter op om et særligt websted, som Kommissionen stiller til rådighed, som også vil indeholde alle relevante oplysninger om det foreslåede initiativ. Det vil give organisatorerne en bekræftelse af registreringen og sikre en åbenhed om hvilke borgerinitiativer, der aktuelt kører en kampagne. Vi er dog enige i Kommissionens argument om, at det ikke vil være hensigtsmæssigt, at Kommissionen kontrollerer, om det foreslåede initiativ opfylder de formelle krav, allerede inden der er indsamlet underskrifter. Det kan let føre til forvirring og give en form for grønt lys for foreslåede initiativer på mere end et rent proceduremæssigt grundlag. Det er organisatorernes ansvar, at et forslag som Kommissionen opfordres til at handle på grundlag af, juridisk falder inden for rammerne af Kommissionens beføjelser og er tilstrækkeligt klart og kendt på EU-plan.

Krav til organisatorer – åbenhed og finansiering

V og K mener, at der skal være åbenhed om hvem, der står bag underskriftindsamlingerne. Organisatorerne bør derfor afgive visse basale oplysninger om f.eks., hvordan et givent initiativ bliver finansieret. For at bevare initiativernes uafhængighed og sikre, at det er borgerne, der er drivkraften, understreger Venstre, at der ikke må foretages nogen speciel offentlig finansiering af et borgerinitiativ. Der skal ikke derudover sættes nogen begrænsninger for, hvem der kan forelægge et initiativ – dvs. organisationer kan både være enkeltpersoner og organisationer.

Kommissionens behandling af borgerinitiativet

V og K mener, at der bør fastsættes en frist for Kommissionens behandling af et borgerinitiativ der har samlet nok underskrifter. De foreslåede seks måneder er passende.

Initiativer om samme spørgsmål

V og K mener, at det allerede foreslåede registreringssystem på internettet bør kunne sikre, at man undgår overlappende initiativer. For de initiativer, som ikke har båret frugt, bør der indføres en frist for genfremsendelse for ikke at skabe unødvendige byrder for systemet og undergrave dets troværdighed som et seriøst instrument til demokratisk meningstilkendegivelse.

Mindretalsudtalelse fra DF:

Endelig har et mindretal bestående af Dansk Folkeparti (DF) udtalt følgende:

Dansk Folkeparti mener som udgangspunkt, at Grønbogen om europæiske borgerinitiativer først og fremmest skal opfattes som symbolpolitik, da Kommissionen aldrig tidligere har fulgt anmodninger fra underskriftindsamlinger, og med vedtagelsen af Lissabon-traktaten ej heller bliver forpligtet til det.

Når Lissabontraktatens bestemmelser om borgerinitiativer på ingen måde forpligter Kommissionen til at følge en opfordring, som følger af et borgerinitiativ, ud i livet, er det ensbetydende med, at borgerinitiativer reelt ikke vil give borgerne i medlemslandene mere indflydelse eller rette op på det demokratiske underskud i EU's beslutningsprocedurer.

Dansk Folkeparti anser derfor grønbogen for at være en skinmanøvre, der tilsyneladende skal imødekomme Europas borgeres ønske om mere demokrati i EU.

Med venlig hilsen

Anne-Marie Meldgaard
formand